

Styresak

Går til:	Styremedlemmer	
Selskap:	Helse Vest RHF	
Styremøte:	13.12.2002	
Styresak nr:	113/02 B	
Dato skrevet:	12.12.2002	Saksbehandler: Per Karlsen/Terje Arne Krokvik
Vedrørende:	BUDSJETT 2003 – HELSE VEST RHF	

1. Innledning

Administrerende direktør legger med dette frem budsjett 2003 for Helse Vest RHF. Budsjettprosessen for 2003 har blitt gjennomført med en meget stram tidsplan, med stor usikkerhet og til dels uavklarte forhold rundt sentrale inntekts og kostnadsposter. Dette gjør at flere av helseforetakene ikke fullt ut har fått konkretisert sine planer for å nå målsettingene satt i sak 98/02 Premisser for budsjett 2003 for Helse Vest. I tillegg er Statsbudsjettet fortsatt ikke vedtatt av Stortinget og styringsdokument vil først foreligge fra Eieravdelingen i romjulen. I styringsdokumentet forventes det tatt opp en rekke særskilte forhold som kan ha budsjettmessige konsekvenser.

Ovenstående gjør at denne saken er konsentrert rundt følgende forhold:

- Budsjett for Helse Vest RHF (morselskapet)
- Fordeling av inntektsrammen fra RHF til helseforetakene
- Vurdering av resultatkrav til helseforetakene

Følgende forhold vil bli behandlet i sak til styret i 2003

- Budsjettet i forhold til de fire hovedoppgavene
- Budsjettet i forhold til styringsdokumentet
- Behandling av konsolidert budsjett for foretaksgruppen inkl resultatmål for helseforetakene
- Likviditetsbudsjett for foretaksgruppen
- Investeringer og finansiering
- Budsjettert balanse

2. Forutsetninger

Ved tildeling av inntektsrammer til helseforetakene er det nå lagt til grunn at en ikke deler ut mer midler enn det som Helse Vest får fra staten. Dette betyr at det budsjettmessig ikke legges opp til bruk av konsernbidrag fra HF til RHF i 2003.

En ny forutsetning som har blitt klarere siden sist styremøte er kostnadsnivået for pensjoner i KLP. Pensjonskostnaden for 2002 er med utgangspunkt i de aktuarberegninger som nå foreligger redusert med om lag 360 mill. kroner i forhold til det nivå som var forutsatt i prognosen som ble rapportert pr. oktober. Dette innebærer tre ting.

- at resultatet for helseforetakene blir betydelig bedret i 2002
- at pensjonskostnaden i de budsjettinnspill som er kommet fra helseforetakene er betydelig overvurdert.
- at det blir lettere å nå et 0 resultat i 2004

3. Fordeling av inntektsramme

Inntektstildeling fra departementet er delt i en basisramme og en ramme basert på faktisk produksjon. I tillegg kommer spesielle tilskudd til regionsykehus og opptrappingsplan psykiatri. Følgende fordeling av inntektsrammen for 2003 mellom helseforetakene og RHF'et foreslås:

	Helse Stavanger	Helse Fonna	Helse Bergen	Helse Førde	Helse Vest RHF	SUM
Innsatsstyrt finansiering	918 787	557 217	1 738 985	473 563		3 688 552
Basistilskudd	1 002 010	632 093	1 369 407	508 442	1 081 138	4 593 090
Tilskudd til regionsykehus	9 757	4 882	558 157	3 696	50 508	627 000
SUM	1 930 554	1 194 192	3 666 549	985 701	1 131 646	8 908 642

Midlene er viderefordelt til helseforetakene basert på prinsippene i sak 98/02. I 2002 ble det, pga for trange økonomiske rammer, delt ut mer midler enn tildeling fra departementet tilsa. Tilsvarende utfordring for 2003 er innbakt i helseforetakenes basisbevilgning.

Regionssykehustilskuddet er fordelt ut fra historisk fordeling. Økning i undervisningstilskuddet er fordelt iht. forslag fra teknisk beregningsutvalg.

Økning i midler til opptrappingsplan psykiatri er foreløpig holdt tilbake i Hele Vest for en grundigere vurdering før fordeling.

4. Resultatkrav 2003

Det er satt som et resultatkrav fra Helsedepartementet at alle helseregionene skal vise et resultat som minimum er 0 i 2004. Det vil med andre ord bli godkjent et regnskap med underskudd i år 2003.

Sak 98/02 angir at kravet til resultat for helseforetakene er at resultatet skal være minimum 0 i 2004 og at helseforetakene bør være halvveis til et slikt resultat i 2003.

Helseforetakenes behandling av budsjettene for 2003 har vært preget av store utfordringer når det gjelder å levere resultater i forhold til sak 98/02. Det har også i

varierende grad vært positive prosesser rundt å oppnå disse resultatene. Årsaken kan finnes både i budsjettmetodikk, i tiden som var til rådighet, i kultur og i opplevde behov i foretakene. Et viktig spørsmål for styret i Helse Vest blir å vurdere resultatmålsettinger i lys av de forutsetninger som nå fremstår.

Endelig behandling av budsjett 2003 inkludert fastsettelse av resultatmål for helseforetakene må foretas i januar 2003 basert på styringsdokumentet fra Helsedepartementet og rammebetingelser i et vedtatt statsbudsjett. Med utgangspunkt i de styringssignalene, som er fastsatt i styringsdokumentet fra Helsedepartementet, utarbeides styringsdokument med bestilling til det enkelte helseforetak.

5. Budsjett 2003 - Helse Vest RHF

Fordeling av inntektsrammene i Helse Vest

	Helse Stavanger	Helse Fonna	Helse Bergen	Helse Førde	Helse Vest RHF	SUM
Innsatsstyrt finansiering	918 787	557 217	1 738 985	473 563		3 688 552
Basistilskudd	1 002 010	632 093	1 369 407	508 442	1 081 139	4 593 091
Tilskudd til regionsykehus	9 757	4 882	558 157	3 696	50 508	627 000
SUM	1 930 554	1 194 192	3 666 549	985 701	1 131 647	8 908 643

Disponering av inntektsrammen i Helse Vest RHF:

Kjøp av helsetjenester innenfor "sørge for ansvaret"	840 066
Tilskuddsordinger	6 653
Ikke fordelte midler	231 928
Helse Vest morselskap	53 000
SUM disponering	1 131 647

Kjøp av helsetjenester innenfor "sørge for ansvaret":

I denne posten inngår følgende:

Kjøp av helsetjenester innenfor "sørge for ansvaret"

Tilskudd Apotekene vest	5 824
Gjestepasienter inkludert transport og opphold	2 000
Driftsavtaler private institusjoner	635 528
Driftstilskudd private leger	96 352
Andre avtaler	54 841
Luftambulansen	40 521
Forhandleroppgjør høreapparater	1 000
Innkjøpsfunksjon (i tillegg kommer 1 mill. i aksjekapital)	4 000
SUM	840 066

Tilskudd Apotekene vest

Posten dekker tilskudd til farmasøytisk rådgivning og er basert på tilskuddet i 2002 justert med inflasjon. Det forutsettes at dette blir lagt ut til helseforetakene fra og med 2004 og at det blir inngått avtaler mellom helseforetakene og apotekene vest innen dette tidspunkt.

Gjestepasienter inkludert transport og opphold

Gjestepasientoppgjør er i budsjettsammenheng forutsatt å balansere i null. Denne vurderingen er foretatt med utgangspunkt i resultatet 2002 samt tillagt en forsiktig vurdering. I tillegg påløper det kostnader til transport og opphold som er budsjettet med 2 mill. kroner.

Driftsavtaler private institusjoner

Ved videreføring av budsjettmidlene til de private institusjoner er det lagt til grunn samme fordelingsprinsipp som ved egne helseforetak. Tilskudd til investeringer/avskrivninger vil en imidlertid komme tilbake til når forhandlinger med institusjonene er avsluttet. Dette må vurderes i forhold til reserve i budsjettet.

Driftstilskudd private legespesialister og kliniske psykologer

Helse Vest har inngått avtaler med ca. 300 privatpraktiserende leger og psykologer i regionen. Disse avtalene utgjør for 2003 totalt 96.4 mill. kroner.

Andre avtaler

I posten andre avtaler ligger det inne følgende beløp:

Laboratorie/røntgen	24 000
Hetlandstunet	9 143
Regionsenter BUP	2 500
IT vedlikeholdsavtaler	12 000
Andre Avtaler	7 198
SUM	<u>54 841</u>

Luftambulansen

Budsjettposten til luftambulansen er fastsatt med utgangspunkt i budsjettet for 2002 på 39 mill. kroner justert med inflasjonfaktor på 3.9% dvs. 40.5 mill. kroner for år 2003.

Til grunnlag for disse vurderingene ligger brev fra Rikstrygdeverket 21/12-01 med tilhørende budsjettunderlag for 2002.

Forhandleroppgjør - høreapparater

Forhandleroppgjør på 1.0 mill. kroner knytter seg til utgifter til høreapparater for pasienter i Helse Stavanger, Helse Fonna og Helse Førde sitt område. Helse Bergen forvalter denne ordningen selv.

Innkjøpsfunksjon

Stortinget har vedtatt at det skal etableres en innkjøpssentral i Vadsø. Sentralen skal eies av de fem regionale helseforetak. I.h.t. forslag til aksjonæravtale skal hvert RHF skyte inn 1 mill. kroner i aksjekapital. Videre legger departementet opp til av hvert RHF gir tilskudd til dekning av driftsutgifter med 4 mill. kroner pr. år i 3 år.

Tilskuddsordninger

I denne posten inngår følgende:

Regionsykehusstilskudd Bergen Legevakt	321
Tilskudd brukerorganisasjoner	5 772
Privat pleie	270
Regionalt brukerutvalg	290
SUM	<u>6 653</u>

Tilskudd brukerorganisasjoner

Det er totalt lagt inn 5.8 mill. kroner i øvre ramme for tilskudd til brukerorganisasjoner. Det er foretatt en vurdering av tildeling av midler for hver enkelt brukerorganisasjon.

Privat pleie

Tilskuddet gjelder pasienter i privat forpleining

Regionalt brukerutvalg

Det er opprettet et regionalt brukerutvalg. Til dekning av møtegodtgjørelse, reiseutgifter etc. foreslås det avsatt kr 0,4 millioner.

Ikke fordelte midler

I denne posten inngår følgende:

Opptappingsplan psykiatri	25 270
Forskning regionsykehusstilskudd	32 014
Forskning egenfinansiert	6 600
Behandlingshjelpemidler	36 780
Fylkeskommunale kostnader	22 000
Reserve	68 704
Rentekostnader	40 560
SUM	<u>231 928</u>

Opptappingsplan psykiatri

Det er bevilget totalt 240.9 mill. til opptappingsplan psykiatri. Av disse midlene er 215.6 mill. kroner fordelt ut gjennom basisrammen til det enkelte helseforetak. De resterende midlene på 25,3 mill. kroner er ikke delt ut på helseforetakene ennå. Disse midlene skal dekke helårseffekten av igangsatte tiltak fra 2002 samt nye tiltak i 2003.

Forskning regionsykehusstilskudd

Det totale regionsykehusstilskuddet som er bevilget fra staten er på 627.5 mill. kroner. Av dette er 576.5 mill. fordelt til egne helseforetak (se spesifikasjon av basisrammen ovenfor), 18.6 mill. til Haraldsplass (ligger i driftsavtalen med Haraldsplass) og 0.3 mill. til Bergen Legevakt.

Resterende sum på 32.1 mill. kroner knyttet til forskning er foreløpig ikke delt ut men er holdt tilbake i RHF for senere utdeling til konkrete prosjekt. Det er opprettet et regionalt samarbeidsorgan med representanter fra helseforetaksgruppen og Universitetet i Bergen som skal forvalte midlene. Dette samarbeidsorganet skal også forvalte forskningsmidler som tidligere ble håndtert av Helseregion Vest.

Forskning egenfinansiert

Det er lagt inn tilskudd på 6.6 mill. kroner til forskning. Tildeling av midler blir styrt - av det regionale samarbeidsorganet – se over under Regionssykehusstilskudd.

Behandlingshjelpemidler

I forbindelse med at helseforetakene skal overta deler av funksjonene til hjelpemiddel-sentralene er det i statsbudsjettet bevilget 36.8 mill. kroner til driften av disse. En vil komme tilbake med forslag til fordeling av disse midlene på et senere tidspunkt.

Fylkeskommunale kostnader

I forbindelse med utarbeidelse av revidert budsjett 2002 ble kostnader som tidligere var dekket av fylkeskommunene delt ut på det enkelte helseforetak og ligger nå i rammetilskudd.

Kostnader til omstilling i fylkeskommunene er imidlertid ikke delt ut, og vil for 2003 beløpe seg til 12 mill. kroner.

I etterkant av revidert budsjett 2002 har Helse Vest fått krav om å dekke kostnader på 4.4 mill. kroner som tidligere var dekket av fylkeskommunen. Basert på den usikkerhet som ligger i eventuelle andre tilleggsregninger har en valgt å øke denne posten til 10 mill. kroner. I den grad dette gjelder kostnader som vil påløpe også senere år og som angår det enkelte helseforetak, vil beløpet overføres fra Helse Vest RHF sitt budsjett og tillegges rammen i det aktuelle foretak.

Totalt utgjør utgifter til tidligere fylkeskommunale kostnader 22 mill. kroner i Helse Vest RHF's budsjettforslag for 2003.

Reserve

For å håndtere usikkerheter i budsjettoplegget er det lagt inn en reserve på 68.7 mill. kroner.

Rentekostnad

Helseforetakene har i budsjettprosessen så langt ikke utarbeidet et periodisert budsjett med tilhørende likviditetsbudsjett. Det er derfor usikkert hvordan og i hvor stor grad finanskostnader knyttet til driftskreditt vil slå ut.

Helse Vest har i første omgang lagt til grunn full rentebelastning av driftskreditt på 365 mill kroner og investeringslån på 184 mill. kroner.

Totalt utgjør dette 40.6 mill. kroner i rentekostnader som i første omgang er holdt tilbake i RHF'ets budsjett.

Helse Vest morselskap (administrasjon)

Det er i budsjettforslaget lagt til grunn en total ramme på 50 mill. kroner til dekning av personalkostnader og andre driftskostnader for Helse Vest sin administrasjon. I tillegg er det holdt tilbake 3 mill. i tilskudd til avskrivninger.

Med utgangspunkt i godkjenning av ovennevnte ramme vil administrasjonen komme tilbake med et detaljert budsjett ved neste styremøte i januar 2003.

Forslag til vedtak:

1. Budsjett 2003 for Helse Vest RHF godkjennes.
2. Fordeling av inntektsramme på helseforetakene i Helse Vest godkjennes. Detaljert bestilling legges i styringsdokumentet for 2003.
3. Helseforetakene skal i 2004 budsjettere med et 0 resultat. I 2003 bør helseforetakene oppnå et resultat der minimum halvparten av denne utfordringen er løst.
4. På første møte i 2003 legges det frem en nærmere detaljering av budsjettet for morselskapet
5. Administrerende direktør får fullmakt til å foreta endringer og eventuelle korrigeringer innenfor den gitte samlede ramme. Tilsvarende har administrerende direktør fullmakt til å fordele på helseforetakene budsjettposter som står med samlebeløp på Helse Vest RHF.
6. Følgende forhold behandles i 2003:
 - a. Budsjettet i forhold til de fire hovedoppgavene
 - b. Styringsdokument med bestilling
 - c. Konsolidert budsjett for foretaksgruppen
 - d. Likviditetsbudsjett for foretaksgruppen
 - e. Investeringer og finansiering
 - f. Budsjettert balanse
 - g. Opptrappingsplan psykiatri